

Hotărârea CNCD privind excluderea petentului din grupul de discuții al revistei „Depanatorul”

Hotărârea nr. 551 din 18 septembrie 2013

Dosar nr.: 450/2013

Petiția nr.: 3490/21.05.2013

Petent: M.S.

Reclamat: B.V.

Obiect: încălcarea dreptului la demnitate al petentului pe criteriul apartenenței etnice (maghiare), excluderea lui din grupul de discuții creat pentru abonații revistei „Depanatorul”.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și sediul petentei

1.1. M.S.

I. 2. Numele, sediul și domiciliul procedural al reclamanților

2.1. B.V., S.C. Lady S.R.L.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul consideră discriminatorii postările reclamatului pe (<http://tech.groups.yahoo.com/group/Depanatorul/>), în mod similar și excluderea lui din grupul de discuții creat pentru abonații revistei „Depanatorul”.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20 alin. (4) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate pentru data de 18.06.2013 (filele 16-17 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.).

3.3. La audierile din data de 18.06.2013 părțile nu s-au prezentat.

3.4. Părțile au fost recitate pentru data de 3.09.2013 (filele 33-35 din dosar).

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petentul, prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 3490/21.05.2013 (filele 1-4 din dosar), consideră discriminatorii postările reclamatului pe grupul de discuții creat pentru abonații revistei „Depanatorul”.

La data de 6 aprilie 2013, reclamatul a postat o scrisoare cu tema „un sârb, despre unguri – pe scurt și foarte clar”, în care prezintă opinia unui profesor de istorie sârb din Novi Sad, privind maghiarii și istoria Ungariei, ajungând la următoarea concluzie privind relația româno-maghiară: „În încheiere, ca să sintetizez relația dintre băștinașii valahi și alogenii unguri, îmi îngădui un scenariu: un ungur pribeag bate la ușa unui valah. Acesta, ospitalier, îl primește în casă. Îi întinde masa, oferindu-i ce are mai bun în cămară. Ungurul, în timp ce se ospătează, pune ochii pe nevasta valahului (frumoasă, bineînțeles), considerând că ar fi normal ca după ospăț valahul să îi ofere și un desert, adică nevasta. Indignat de faptul că, după ce s-a săturat, valahul nu-i oferă și nevasta, ungurul îi trage o palmă zdravănă valahului și încă una. Înainte ca mămăligarul să se dezmeticească, ungurul fuge pe uliță, strigând din toți rărunchii: săriți oameni buni, că mă omoară valahul, sunt o victimă. Așa că, valahi, fiți înțelegători și dați-le și nevasta, dar vă avertizez că nu le va ajunge. Următoarea lor dorință va fi casa voastră”.

Potentul a răspuns la această postare arătând că textul are un caracter șovin, naționalist, solicitând reclamatului să evite crearea unui precedent pe grup care poate provoca escaladarea de discuții cu astfel de teme.

Reclamatul a răspuns următoarele: „... eu personal i-aș fi condus de mult [pe „cetățenii români de origine maghiară”] spre graniță cu bilet doar de DUS... și interdicție de a mai pune piciorul în ROMÂNIA”, cerând petentului să-și exprime sentimentele față de România.

Cei care și-au exprimat indignarea au fost excluși din grup.

Solicită ca CNCD să inițieze măsuri de interzicere a funcționării grupului de discuții pe care au fost postate mesaje antimaghiare.

Depune înscrisuri la dosar (filele 5-15 din dosar).

4.1.2. J.F.A., prin adresa înregistrată la CNCD cu nr. 4014/12.06.2013 (fila 18 din dosar), confirmă cele arătate de petent.

4.1.3. Petentul a depus sesizarea și prin adresa înregistrată la CNCD cu nr. 4077/14.06.2013 (filele 19-23, anexă filele 24-29 din dosar).

4.1.4. Prin adresa înregistrată la CNCD cu nr. 5583/28.08.2013 (filele 36-43 din dosar) petentul arată existența unor noi fapte de discriminare ale reclamatului.

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul, prin punctul de vedere înregistrat la CNCD cu nr. 5637/30.08.2013:

- invocă excepția necompetenței generale a C.N.C.D., pe considerentul că CNCD funcționează ca organism jurisdicțional în contradicție cu prevederile Constituției României;

- invocă excepția inadmisibilității petiției ca vădit nefondată și lipsită de obiect, pe considerentul că petiția nu este motivată în drept conform art. 11 lit. d din Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor;

- pe fond, arată următoarele:

- a înființat grupul privat de discuții denumit „Depanatorul”;
- grupul nu este public;
- este decizia lui cu cine dorește să comunice, își poate alege în mod liber prietenii;
- petentului nu i s-a îngădit niciun drept.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că la data de 6 aprilie 2013 reclamatul a postat pe (<http://tech.groups.yahoo.com/group/Depanatorul/>) o scrisoare cu tema „un sârb, despre unguri – pe scurt și foarte clar”, în care prezintă opinia unui profesor de istorie sârb din Novi Sad, privind maghiarii și istoria Ungariei, ajungând la următoarea concluzie privind relația româno-maghiară: „În încheiere, ca să sintetizez relația dintre băștinașii valahi și alogenii unguri, îmi îngădui un scenariu: un ungar pribeag bate la ușa unui valah. Acesta, ospitalier, îl primește în casă. Îi întinde masa, oferindu-i ce are mai bun în cămară. Ungurul, în timp ce se ospătează, pune ochii pe nevasta valahului (frumoasă, bineînțeles), considerând că ar fi normal ca după ospăț valahul să îi ofere și un desert, adică nevasta. Indignat de faptul că, după ce s-a săturat, valahul nu-i oferă și nevasta, ungurul îi trage o palmă zdravănă valahului și încă una. Înainte ca mămligarul să se dezmeticească, ungurul fuge pe uliță, strigând din toți rărunchii: săriți oameni buni, că mă omoară valahul, sunt o victimă. Așa că, valahi, fiți înțelegători și dați-le și nevasta, dar vă avertizez că nu le va ajunge. Următoarea lor dorință va fi casa voastră”. Petentul a răspuns la această postare, arătând că textul are un caracter șovin, naționalist, solicitând reclamatului să evite crearea unui precedent pe grup care poate provoca escaladarea de discuții cu astfel de teme. Reclamatul a răspuns următoarele: „... eu personal i-aș fi condus de mult [pe „cetățenii români de origine maghiară”] spre graniță cu bilet doar de DUS... și interdicție de a mai pune piciorul în ROMÂNIA”, cerând petentului să-și exprime sentimentele față de România. Cei care și-au exprimat indignarea față de postarea reclamatului, inclusiv petentul, au fost excluși din grup.

5.2. Colegiul director respinge excepția de necompetență generală a CNCD. Curtea Constituțională a României, prin Decizia nr. 1.096 din 15 octombrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor capitolului II „Dispoziții speciale” secțiunea a VI-a „Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării” (art. 16-25) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, (M.Of. nr. 795 din 27 noiembrie 2008) a arătat următoarele:

„Analizând criticile de neconstituționalitate, Curtea reține că acestea vizează două aspecte: un prim aspect pune în discuție natura juridică a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, concluzia autorului excepției fiind că acesta reprezintă o instanță extraordinară, interzisă de prevederile art. 126 alin. (5) din Constituție, în timp ce al doilea aspect vizează nerespectarea garanțiilor unui proces echitabil în cursul procedurii ce se desfășoară în fața acestei autorități, așa cum sunt acestea prevăzute de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În legătură cu primul aspect referitor la natura juridică a Consiliului, autorul excepției invocă o serie de argumente prin care demonstrează faptul că, potrivit dispozițiilor de lege care stabilesc atribuțiile sale, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării desfășoară o activitate jurisdicțională, fără a fi însă o jurisdicție specială administrativă, în sensul art. 21 alin. (4) din Constituție, ori o instanță specializată, despre care face vorbire art. 126 alin. (5) din Constituție.

Prin urmare, problema pe care Curtea Constituțională este chemată să o soluționeze cu prioritate are în vedere clarificarea naturii juridice a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în exercitarea atribuțiilor sale jurisdicționale.

Astfel, Curtea reține că, prin reglementarea inițială a O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, (M.Of. nr. 99 din 8 februarie 2007), Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a fost conceput ca un organ de

specialitate al administrației publice centrale, în subordinea Guvernului. Însă această reglementare a ridicat problema existenței unor eventuale presiuni politice asupra Consiliului de natură a afecta neutralitatea și autonomia sa în raporturile cu Guvernul și cu administrația de stat subordonată acestuia, cu prilejul activității de combatere a discriminării. Pentru aceste motive, prin O.G. nr. 77/2003 (M.Of. nr. 619 din 30 august 2003), O.G. nr. 137/2000 a fost completată, prevăzându-se că, „în exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării își desfășoară activitatea în mod independent, fără ca aceasta să fie îngădită sau influențată de către alte instituții ori autorități publice”. Ulterior, în vederea asigurării unei autonomii reale a Consiliului, prin modificările aduse O.G. nr. 137/2000 prin Legea nr. 324/2006 (M.Of. nr. 626 din 20 iulie 2006), acest organ a fost plasat sub controlul Parlamentului, control care se limitează la prezentarea unui raport anual cu privire la activitatea desfășurată de Consiliu, potrivit competențelor atribuite prin O.G. nr. 137/2000. Prin urmare, Consiliul își exercită atribuțiile independent, liber de orice influență din partea oricărei instituții ori autorități publice, cu respectarea prevederilor art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală, care consacră principiul separației și echilibrului puterilor în cadrul democrației constituționale.

În continuare, Curtea observă că, potrivit dispozițiilor art. 16 din O.G. nr. 137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării îndeplinește rolul de „garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării”, iar potrivit dispozițiilor art. 18 din același act normativ, „este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării”. Mai departe, art. 19 alin. (1) lit. c), precum și art. 20, în ansamblu, reglementează rolul jurisdicțional al Consiliului, care are ca finalitate „înlăturarea faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării”.

Concluzia ce se impune este că, prin reglementările amintite, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a fost conceput ca un organ al administrației publice centrale cu atribuții în prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, prin supravegherea și combaterea actelor sau faptelor de natură a încălca principiul constituțional fundamental al egalității în drepturi. Împrejurarea că, în soluționarea cazurilor de discriminare, membri Colegiului director au calitatea de agenți constatatori care aplică sancțiunile pentru contravențiile stabilite prin ordonanță, iar, în vederea aflării adevărului, aceștia desfășoară și o activitate de investigare nu este de natură a împieta asupra caracterului independent al activității Colegiului director față de părțile implicate.

În ceea ce privește criticile invocate de autorul excepției, potrivit cărora procedura jurisdicțională nu garantează părților posibilitatea de a fi asistate de un avocat, iar dezbaterile nu sunt publice, Curtea observă că argumentele legate de modul de desfășurare a procedurii și chiar cele ce țin de independența și imparțialitatea actului jurisdicțional pornesc de la cerințele constituționale ale art. 124 și de la cele ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la condițiile unui proces echitabil. Or, Curtea constată că aceste cerințe sunt aplicabile în ceea ce privește activitatea instanțelor judecătorești, în sensul art. 126 alin. (1) din Constituție, sau a unui „tribunal”, în sensul convenției mai sus amintite, iar nu și jurisdicțiilor speciale administrative prevăzute de art. 21 alin. (4) din Constituție, care nu se încadrează în categoriile menționate. Dreptul la un proces echitabil se consideră însă a fi satisfăcut dacă cei interesați au posibilitatea de a se adresa

justiției pentru apărarea drepturilor și a intereselor lor legitime, drept consacrat expres la art. 20 alin. (9) din O.G. nr. 137/2000. În acest sens, merită amintite și cele statuate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în *Cauza Rekasi c. Ungariei* (1996), în care a arătat că, și în situația în care s-ar admite că dispozițiile art. 6 sunt aplicabile procedurilor ce au ca obiect „infracțiuni administrative”, un reclamant are dreptul de a „contesta” o decizie definitivă a unei autorități administrative în fața unui tribunal ce oferă toate garanțiile acestei dispoziții; în schimb, nu este necesar ca procedurile în fața autorităților administrative să fie conforme prevederilor art. 6 din Convenție.

În considerarea celor expuse mai sus, Curtea constată că, potrivit dispozițiilor supuse controlului de constituționalitate, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ-jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art. 124 privind înființarea justiției și art. 126 alin. (5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare.

Cu toate acestea, admitând caracterul de organ administrativ-jurisdicțional al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, autorul excepției pune în discuție caracterul obligatoriu al procedurii jurisdicționale a acestui organ, atunci când acționează din oficiu, ceea ce ar contraveni, susține autorul, dispozițiilor art. 21 alin. (4) din Constituție, potrivit cărora jurisdicțiile speciale administrative sunt facultative.

Referitor la această critică, instanța constituțională reține că între cele două noțiuni, pretins a fi în contradicție, sesizarea din oficiu a instanței administrativ-jurisdicționale și, respectiv, caracterul facultativ al jurisdicției speciale administrative, nu există o identitate a aspectelor pe care le reglementează.

Curtea observă că jurisdicția specială administrativă reprezintă o activitate realizată de un organ de jurisdicție ce funcționează în cadrul unei instituții a administrației publice sau al unor autorități administrative autonome, care se realizează conform procedurii imperative prevăzute într-o lege specială, procedură asemănătoare cu cea a instanțelor de judecată, desfășurată însă paralel și separat de aceasta. Potrivit dispozițiilor art. 19 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării își exercită competențele la sesizarea unei persoane fizice sau juridice ori din oficiu. Astfel, legea dă posibilitatea persoanelor fizice sau juridice, victime ale discriminării, de a sesiza Consiliul, fără a le obliga să parcurgă procedura administrativ-jurisdicțională, ca procedură prealabilă sesizării instanței judecătorești.

Cea de-a doua modalitate de declanșare a jurisdicției speciale administrative o constituie sesizarea din oficiu a Consiliului și reprezintă expresia principiului oficialității în materie contravențională. În toate situațiile în care organele competente constată în mod direct săvârșirea unor contravenții sau află despre acestea prin intermediul mijloacelor de informare în masă, respectivele organe se sesizează din oficiu.

Săvârșirea unei contravenții în domeniul reglementat de O.G. nr. 137/2000 dă naștere raportului juridic de drept substanțial care, în conținutul său, cuprinde dreptul organului constatator, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, de a trage la răspundere contravențională pe făptuitor și obligația acestuia de a suporta sancțiunea contravențională.

Față de această modalitate de sesizare, Curtea reține că posibilitatea de a desfășura activitatea jurisdicțională din oficiu este întemeiată pe rolul activ pe care trebuie să îl îndepli-

nească Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate ale cărei obiective și sarcini au fost în mod exclusiv orientate către domeniul discriminării, rol exercitat în vederea aflării adevărului și prevenirii și combaterii tuturor actelor de discriminare, așa cum O.G. nr. 137/2000, prin însuși titlu, își propune ca finalitate.

Pe de altă parte, Curtea constată că, deși activitatea jurisdicțională se declanșează și din oficiu, desfășurarea ulterioară a acesteia este lăsată la dispoziția persoanei vătămate, care poate să își însușească sau nu sesizarea Consiliului în privința actelor sau faptelor de discriminare de care este în mod direct afectată. Astfel, ca urmare a autosesizării Consiliului, acesta va dispune măsurile specifice constatării existenței discriminării, cu citarea obligatorie a părților și acordarea dreptului la apărare. În situația în care victima discriminării înțelege să se opună constatării și sancționării, speța respectivă se soluționează prin procedura reglementată de art. 19 alin. (1) lit. b) din ordonanță, respectiv prin mediere.

În ceea ce privește caracterul facultativ al jurisdicției administrative speciale, Curtea reține că acesta se manifestă prin posibilitatea persoanei vătămate de a opta între a-și valorifica dreptul pe calea administrativ-jurisdicțională și formularea unei acțiuni direct în fața instanței judecătorești, în temeiul dreptului comun. În aplicarea acestor considerații cu valoare de principiu, dispozițiile art. 20 alin. (1) din ordonanța criticată prevăd că „persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei”. Or, Curtea nu poate reține caracterul obligatoriu al acestei jurisdicții, întrucât legea nu prevede în sarcina persoanei vătămate obligația de a urma o procedură administrativ-jurisdicțională prealabilă sesizării instanței de judecată, ci numai posibilitatea de a opta între cele două căi de valorificare a dreptului. Dacă în ipoteza prevăzută de art. 20 din ordonanța criticată, persoana vătămată și-a manifestat expres opțiunea pentru declanșarea procedurii administrativ-jurisdicționale, și în situația în care Consiliul se sesizează din oficiu, potrivit art. 21 din ordonanță, victima discriminării își prezervă dreptul de opțiune, nefiind obligată să parcurgă procedura administrativ-jurisdicțională deja inițiată.

Astfel, caracterul facultativ al jurisdicției administrative speciale ar fi venit în contradicție cu caracterul obligatoriu al unei asemenea proceduri, în ipoteza în care s-ar fi constatat că legea prevedea parcurgerea obligatorie a acesteia anterior procedurii judecătorești, iar nu cu sesizarea din oficiu a instanței administrativ-jurisdicționale. Prin urmare, Curtea constată că nu există nicio neconcordanță între procedura reglementată prin O.G. nr. 137/2000 și dispozițiile constituționale cuprinse în art. 21 alin. (4), invocate de autorul excepției în susținerile criticilor sale”.

Prin urmare se respinge excepția de neconstituționalitate cu majoritate de voturi.

5.3. Privind excepția inadmisibilității petiției ca vădit nefondată și lipsită de obiect, pe considerentul că petiția nu este motivată în drept conform art. 11 lit. d) din procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor, Colegiul director arată că în practica instituției nu sunt refuzate petițiile care nu arată cu exactitate prevederile legale pe care se bazează o petiție (a se vedea spre exemplu Hotărârea nr. 517/10.09.2013). Din obiectul petiției reiese că petentul se consideră discriminat conform art. 2 alin. (1) al O.G. nr. 137/2000 coroborată cu art. 15 al O.G. nr. 137/2000. A refuza soluționarea petițiilor care nu indică prevederile legislative ar fi în totală contradicție cu prevederile directivelor Uniunii Europene în domeniul discriminării, dar și cu practica instanțelor de judecată din România.

5.4. Colegiul director constată că petentul, ulterior primei citări, a introdus noi capete de cerere (privind fapte comise ulterior de către reclamat). Conform art. 11 alin. (2) al Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor, „petiția poate fi completată cu noi capete de cerere până la primul termen de audiere, sub sancțiunea decăderii”. În consecință Colegiul director nu va analiza aceste capete de cerere. Petentul poate formula o nouă sesizare către CNCD având ca obiect aceste fapte.

5.5. O.G. nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, la art. 2 alin. (1) prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

5.6. Astfel se poate considera discriminare:

- o diferențiere;
- bazată pe un criteriu;
- care atinge un drept.

5.7. Analizând mesajele reclamatului, Colegiul director constată că există o deosebire, prin afirmația reclamatului conform căreia maghiarii ar trebui să fie expulzați din România. Totodată, postarea textului istoricului indică o diferențiere evidentă, maghiarii fiind prezentați exclusiv în conotație negativă, românii exclusiv în conotație pozitivă și ca victimă a maghiarilor.

5.8. Analizând excluderea petentului din grupul de discuții, Colegiul director constată că există o deosebire, unii au fost excluși din grup, alții nu.

5.9. Criteriul de diferențiere este cel al apartenenței etnice.

5.10. Afirmațiile reclamatului afectează dreptul la demnitate, garantat de Constituția României prin art. 1 alin. (3).

5.11. Excluderea petentului din grupul de discuții nu atinge un drept prevăzut de lege sau de tratate internaționale ratificate de România. Petentul nu a probat că în calitate de abonat al revistei „Depanatorul” are dreptul de a beneficia și de alte servicii, cum ar fi participarea la discuții din cadrul grupului, iar reclamatul a afirmat că un astfel de drept de natură contractuală nu există, a invitat în grup prieteni, nu abonații la revistă.

5.12. În concluzie, Colegiul director constată că sunt incidente prevederile art. 1 alin. (2) al O.G. nr. 137/2000, fapta reclamatului de a posta mesaje negative la adresa maghiarilor și de a promova expulzarea maghiarilor reprezintă o deosebire pe criteriul etnic, care afectează dreptul la demnitate.

5.13. Excluderea petentului din grupul de discuții „Depanatorul” nu reprezintă discriminare.

5.14. Conform art. 15 al O.G. nr. 137/2000, „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împo-

triva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

5.15. Colegiul director constată că fapta s-a săvârșit în public (prin postare pe un grup de discuții).

5.16. Colegiul director constată că afirmațiile vizează atingerea demnității, crearea unei atmosfere degradante, umilitoare, ofensatoare îndreptate împotriva petentului, pe criteriul apartenenței etnice.

5.17. În concluzie, Colegiul director constată că sunt incidente prevederile art. 15 al O.G. nr. 137/2000, fapta reclamațiilor reprezentând un comportament manifestat în public, care vizează atingerea demnității, crearea unei atmosfere degradante, umilitoare, ofensatoare îndreptate împotriva petentului, pe criteriul apartenenței etnice.

5.18. În analiza limitei dintre dreptul la demnitate și libertatea de exprimare, Colegiul director se raportează la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO).

5.19. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (cunoscut în general sub denumirea de Convenția europeană a drepturilor omului, în continuare Convenția) prevede, la art. 10 alin. (2), limitarea libertății de exprimare: „Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești”. Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care Convenția subliniază: „comportă îndatoriri și responsabilități”. Totodată art. 17 al Convenției interzice abuzul de drept: „Nicio dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de această convenție”.

5.20. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin:
 - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
 - calitatea normei juridice; și anume
 - accesibilitatea;
 - precizitatea;
 - previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a

împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);

- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

5.21. În mod evident, orice sancționare a limbajului discriminator, chiar și doar printr-un avertisment de natură contravențională, reprezintă o limitare a libertății de exprimare.

5.22. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protecție a dreptului la demnitate prin art. 15 al O.G. nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, accesibilă (prin publicarea în Monitorul Oficial al României), cu sancțiuni evidente.

5.22. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

5.23. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu:

a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (*Handyside c. Regatului Unit*, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, §49; *Glimmerveen și Hagenbeek c. Olandei*, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; *Lingens c. Austriei*, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, §41; *Castells c. Spaniei*, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, §42; *Otto-Preminger-Institute c. Austriei*, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, §49; *Jersild c. Danemarcei* [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, §31; *Wingrove c. Regatului Unit*, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, §52; *Incal c. Turciei*, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, §46; *Fressoz și Roire c. Franței* [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, §45; *Ceylan c. Turciei* [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, §74; *Erdoğan și Ince c. Turciei*, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie 1999, §47; *Gerger c. Turciei*, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, §46; *Sürek și Özdemir c. Turciei*, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, §57/i; *Sürek c. Turciei*, nr. 1, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, §58; *Sürek c. Turciei*, nr. 4, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, §54; *Okçuoğlu c. Turciei*, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, §43/i; *Öztürk c. Turciei* [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, §64; *Nilsen și Johnsen c. Norvegiei* [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, §43; *Şener c. Turciei*, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, §39; *Karkin c. Turciei*, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, §27; *Erdoğan c. Turciei*, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, §52; *Şener c. Turciei*, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, §39; *İbrahim Aksoy c. Turciei*, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, §51; *E.K. împotriva Turciei*, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, §69; *Gündüz c. Turciei*, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, §37);

b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indifferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângeri trebuie stabilite în mod convingător (*Handyside c. Regatului Unit*, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, §49; *Glimmerveen și Hagenbeek c. Olandei*, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; *Castells c. Spaniei*, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, §42; *Otto-Preminger-Institute c. Austriei*,

nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, §49; *Incal c. Turciei*, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, §46; *Fressoz și Roire c. Franței* [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, §45; *Ceylan c. Turciei* [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, §74; *Erdoğan și Ince c. Turciei*, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie 1999, §47; *Geger c. Turciei*, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, §46; *Sürek și Özdemir c. Turciei*, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, §57/ii; *Okçuoğlu c. Turciei*, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, §43/i; *Öztürk c. Turciei* [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, §64; *Nilsen și Johnsen c. Norvegiei* [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, §43; *Erdoğan c. Turciei*, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, §52; *Şener c. Turciei*, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, §39; *Şener c. Turciei*, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, §39/i; *E.K. c. Turciei*, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, §69; *Karkin c. Turciei*, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, §27);

c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (*Handyside c. Regatului Unit*, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, §49; *Glimmerveen și Hagenbeek c. Olandei*, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979); astfel, între altele, în contextul opiniilor religioase și credințelor este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, îi ofensează pe alții, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane; statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care ofensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (*Otto-Preminger-Institute c. Austriei*, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, §49; *Wingrove c. Regatului Unit*, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, §52; *Gündüz c. Turciei*, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, §37);

d) în cazul moralității nu este posibil să se ajungă la un concept uniform european privind semnificația religiei în societate; chiar și în interiorul unui stat pot exista variații ale conceptului; prin urmare nu este posibil să se ajungă la o definiție comprehensivă privind ce reprezintă o limitare permisibilă a libertății de exprimare dacă exprimarea se îndreaptă împotriva sentimentului religios al altora; o marjă de apreciere trebuie lăsat prin urmare autorităților naționale în a stabili necesitatea unei astfel de limitări; această situație însă nu exclude o supervizare din partea CEDO (*Otto-Preminger-Institute c. Austriei*, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, §50; *Wingrove c. Regatului Unit*, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, §58);

e) îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (*Sürek și Özdemir c. Turciei*, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, §63; *Sürek c. Turciei*, nr. 4, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, §60; *Şener c. Turciei*, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, §42)

f) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (*Gündüz c. Turciei*, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, §40);

g) art. 17 al Convenției previne ca grupurile totalitare sau persoanele care incită la ură rasială să exploateze în propriul interes principiile enunțate, întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile și libertățile; această prevedere se referă și la activitățile politice

(*Glimmerveen și Hagenbeek c. Olandei*, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; *Ohensberger c. Austriei*, nr. 21318/93, 2 septembrie 1994);

h) abuzul cu libertatea de exprimare nu este combatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (*Witzsch c. Germaniei*, nr. 7485/03, 13 decembrie 2005);

i) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al Convenției (*Jersild c. Danemarcei* [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, §35; *Gündüz c. Turciei*, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, §41);

j) atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (*Norwood c. Regatului Unit*, nr. 23131/03, 16 noiembrie 2004, *Ivanov c. Rusiei*, nr. 35222/04, 20 februarie 2007);

k) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este reconciliabilă cu libertatea de exprimare (*Handyside c. Regatului Unit*, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, §49; *Lingens c. Austriei*, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, §39; *Otto-Preminger-Institute c. Austriei*, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, §50; *Wingrove c. Regatului Unit*, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, §53; *Incal c. Turciei*, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, §52; *Lehideux și Isorni c. Franței*, nr. 55/1997/839/1047, 23 septembrie 1998, §51; *Fressoz și Roire c. Franței* [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, §45; *Ceylan c. Turciei* [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, §74; *Erdoğan și Ince c. Turciei*, nr. 25067/94 și nr. 25068/94, 8 iulie 1999, §47; *Gerger c. Turciei*, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, §46; *Sürek și Özdemir c. Turciei*, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, §57/iii; *Sürek c. Turciei* nr. 1, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, §58; *Sürek c. Turciei* nr. 4, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, §54; *Okçuoğlu c. Turciei*, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, §43/ii; *Öztürk c. Turciei* [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, §64; *Nilsen și Johnsen c. Norvegiei* [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, §43; *News Verlags GmbH & CoKG c. Austriei*, nr. 31457/96, 11 ianuarie 2000, §52; *Erdoğan c. Turciei*, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, §53; *Şener c. Turciei*, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, §39; *Şener c. Turciei*, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, §39; *İbrahim Aksoy c. Turciei*, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, §53; E.K. împotriva Turciei, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, §71; *Karkin c. Turciei*, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, §29-30; *Gündüz c. Turciei*, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, §38);

l) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor (*Jersild c. Danemarcei* [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, §31; *Incal c. Turciei*, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, §52; *Lehideux și Isorni c. Franței*, nr. 55/1997/839/1047, 23 septembrie 1998, §51; *Fressoz și Roire c. Franței* [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, §45; *Erdoğan și Ince c. Turciei*, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie 1999, §47; *Gerger c. Turciei*, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, §46; *Sürek c. Turciei* nr. 1, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, §58; *Sürek c. Turciei*, nr. 4, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, §54; *Okçuoğlu c. Turciei*, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, §43/iii);

Öztürk c. Turciei [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, §64; *Nilsen și Johnsen c. Norvegiei* [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, §43; *News Verlags GmbH & CoKG c. Austriei*, nr. 31457/96, 11 ianuarie 2000, §52; *Şener c. Turciei*, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, §39); trebuie să existe o proporționalitate între impactul afirmației sancționate și sancțiune (*Lingens c. Austriei*, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, §40; *Gerger c. Turciei*, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, §50; *Şener c. Turciei*, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, §39); orice formalitate, condiție, restricție sau penalitate impusă considerată a fi necesară într-o societate democratică pentru sancționarea sau chiar prevenirea atacurilor indecente asupra obiectelor venerației religioase trebuie să fie proporționată cu scopul legitim urmărit (*Otto-Preminger-Institute c. Austriei*, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, §49);

m) Convenția nu lasă prea mult spațiu restricțiilor în domeniul discursurilor politice sau discursurilor care ating interesul general; permisivitatea privind criticile față de guvern trebuie să fie mai pronunțată decât privind cetățeni privați, chiar și politicieni; într-un sistem democratic acțiunile guvernului trebuie urmărite îndeaproape nu doar de către autoritățile legislative și judiciare, dar și de opinia publică; poziția dominantă ce ocupă guvernul îi recomandă să nu utilizeze sancțiunile penale, întrucât are alte posibilități de a răspunde la atacuri și critici injuste; autorităților competente ale statului rămân suficiente posibilități de a adopta, în calitatea lor de garanți ai ordinii publice, măsuri de sancționare adecvate fără ca acestea să devină excesive; totuși în situația în care afirmațiile incită la violență împotriva unor persoane sau oficiali ori împotriva unui segment al societății, autoritățile statului se bucură de o apreciere mai largă când examinează necesitatea restrângerii libertății de exprimare (*Castells c. Spaniei*, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, §42; *Wingrove c. Regatului Unit*, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, §58; *Incal c. Turciei*, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, §54; *Gerger c. Turciei*, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, §46; *Sürek și Özdemir c. Turciei*, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, §60; *Sürek c. Turciei*, nr. 1, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, §61; *Sürek c. Turciei*, nr. 4, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, §57; *Okçuoğlu c. Turciei*, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, §46; *Erdoğan c. Turciei*, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, §62; *Şener c. Turciei*, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, §40; *İbrahim Aksoy c. Turciei*, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, §52; *E.K. c. Turciei*, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, §70; *Karkin c. Turciei*, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, §28);

n) libertatea de exprimare are o importanță specială pentru politicieni sau persoanele alese ca reprezentanți ai unui electorat, care trebuie să-și atragă atenția asupra preocupării lor; limitarea libertății de exprimare pentru un politician aflat în opoziție sau pentru un parlamentar solicită un examen mai temeinic din partea CEDO (*Castells c. Spaniei*, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, §42; *Incal c. Turciei*, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, §46);

o) fără dubii, libertatea discursului politic nu este absolută prin natura sa, statele pot introduce restricții și sancțiuni, CEDO având rolul final de a analiza compatibilitatea acestor măsuri cu libertatea de exprimare (*Incal c. Turciei*, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, §53);

p) presa joacă un rol esențial într-o societate democratică; deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi – într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale – informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă

justiția; libertatea presei reprezintă unul din cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici; libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare (*Lingens c. Austriei*, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, §41-42; *Castells c. Spaniei*, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, §42; *De Haes și Gijssels c. Belgiei*, nr. 19983/92, 24 februarie 1997, §37; *Fressoz și Roire c. Franței* [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, §45; *Sürek și Özdemir c. Turciei*, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, §58; *Sürek c. Turciei nr. 1*, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, §59; *Sürek c. Turciei*, nr. 4, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, §55; *Okçuoğlu c. Turciei*, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, §44; *Erdoğan c. Turciei*, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, §52; *Şener c. Turciei*, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, §41);

q) presa nu are doar dreptul, ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații (*Jersild c. Danemarcei* [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, §31);

r) nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice (*Jersild c. Danemarcei* [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, §31);

s) stabilirea pedepselor este în principiu de competența instanțelor naționale, CEDO consideră totuși că aplicarea pedepsei închisorii pentru o infracțiune în domeniul presei nu este compatibilă cu libertatea de exprimare a jurnaliștilor, decât în circumstanțe excepționale, mai ales atunci când au fost grav afectate alte drepturi fundamentale, ca de exemplu în cazul utilizării limbajului urii sau incitării la violență (*Cumpănă și Mazăre c. României*, nr. 33348/96, 17 decembrie 2004, §115);

t) principiile privind libertatea de exprimare vizează și funcționarii publici, deși este legitimat ca statul să impună față de ei obligația discreției, ținând cont de statutul lor special (*Ahmed și alții c. Regatului Unit*, nr. 65/1997/849/1056, 2 septembrie 1998, §56).

5.24. În hotărârile sale CEDO nu se bazează doar pe Convenție, ci se referă și la Carta Națiunilor Unite [parag. 2 din Preambul, art. 1 alin. (3), art. 13 alin. (1), art. 55 lit. c) și art. 76 lit. c), Declarația universală a drepturilor omului (art. 1, 2 și 7), Convenția internațională privind drepturile civile și politice [art. 2 alin. (1), art. 20 alin. (2), art. 26], Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială (art. 4 și 5), Recomandarea nr. R (97) 20 a comitetului de miniștri către statele membre cu privire la „discursul de ură”, Recomandarea de politică generală nr. 7 privind legislația națională referitoare la combaterea rasismului și a discriminării rasiale.

5.25. Aplicând principiile CEDO, Colegiul director constată că textele postate de reclamat, pe un grup de discuții care are ca obiect principal depanarea aparatelor TV, nu contribuie la nicio formă de dezbateră publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane, ci creează o stare ostilă, degradantă, umilitoare, ofensatoare. Această formă de expresie diseminează, incită, promovează intoleranța etnică, prin urmare trebuie sancționată.

5.26. În luarea deciziei Colegiul director a ținut cont și de art. 30 al Constituției României care asigură libertatea de exprimare, prevede și limitele acestei libertăți:

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri”.

5.27. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: „Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 C. pen., îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit – simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. –, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofenșați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art. 1 alin. (3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme”.

5.28. Prin urmare, Colegiul director aplică amenda contravențională de 2000 lei față de reclamatul B.V., conform art. 26 alin. (1) al O.G. nr. 137/2000 modificat de pct. 5 al art. I din O.U.G. nr. 19/2012 (M.Of. nr. 183 din 2 aprilie 2013): „(1) Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 5-8, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate”.

5.29. În această decizie de sancționare Colegiul director a ținut cont de următoarele aspecte:

- în conformitate cu prevederile Convenției internaționale privind combaterea tuturor formelor de discriminare rasială, adoptată de Adunarea generală a ONU la 21 decembrie 1965, „expresia *discriminare rasială* are în vedere orice deosebire, excludere, restricție sau preferință întemeiată pe rasă, culoare, ascendență sau origine națională sau etnică” [art. 1 alin. (1)], prin urmare orice discriminare etnică intră în categoria de discriminare rasială, astfel sunt incidente tratatele internaționale privind discriminarea rasială;

- discriminarea rasială (etică) trebuie să fie considerată ca fiind o faptă extrem de gravă; Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin soluțiile pronunțate (de ex. *Moldovan și alții c. României* nr. 2 din 12.07.2005) arată că acest tip de discriminare este atât de grav, încât reprezintă tratament degradant în sensul art. 3 al Convenției europene a drepturilor omului;

- Directivele Uniunii Europene în domeniu (de ex. Directiva Consiliului 2000/43/CE, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante; România, pentru a fi în conformitate cu aceste directive, a crescut cuantumul amenzilor aplicabile pentru discriminare la maximum de 100.000 lei pentru discriminările care vizează un grup de persoane sau o comunitate prin O.U.G. nr. 19/2013 care, în motivare, arată că a fost nevoie de modificarea de urgență a O.G. nr. 137/2000 având în vedere:

- depășirea datei-limită pentru transpunerea corectă și completă în legislația națională din România a Directivei 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, și a Directivei 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în

favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;

- scrisoarea Comisiei Europene de punere în întârziere a autorităților române [nr. C (2012) 3996 final], emisă la 22 iunie 2012 în Cauza 2012/2099, pentru neîndeplinirea obligației de stat membru al Uniunii Europene de transpunere corectă și completă a Directivei 2000/43/CE;
- scrisoarea de răspuns nr. 3.092/LO din 22.08.2012, prin care România s-a angajat să soluționeze aspectele sesizate de Comisia Europeană „până la jumătatea anului 2013”;
- faptul că prin promulgarea la data de 21 martie 2013 a Legii nr. 61/2013 pentru modificarea O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, proces legislativ inițiat în anul 2010, a fost asigurată transpunerea corectă a Directivei 2000/43/CE doar în ceea ce privește sarcina probei;
- faptul că parcurgerea unui proces legislativ pentru transpunerea corectă a celorlalte aspecte semnalate de către Comisia Europeană ar însemna o perioadă mare de timp, ceea ce ar duce la depășirea termenului asumat de către autoritățile române în fața Comisiei Europene;
- faptul că orice întârziere a autorităților române în transpunerea Directivei 2000/43/CE poate conduce la posibilitatea elaborării din partea Comisiei Europene a avizului motivat ce poate declanșa faza contencioasă prin sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de stat membru;
- riscul angajării răspunderii României pentru încălcarea obligațiilor de a transpune Directiva 2000/43/CE și Directiva 2000/78/CE, ce poate avea ca rezultate plata unei sume forfetare, precum și a unor penalități cu titlu cominatoriu”;
- discriminarea sancționată nu vizează doar petentul, ci practic o întreagă comunitate etnică, cea a maghiarilor din România.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările ulterioare, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția necompetenței materiale a C.N.C.D., invocând Decizia nr. 1.096 din 15 octombrie 2008 a Curții Constituționale.
2. Respinge excepția inadmisibilității petiției ca vădit nefondată și lipsită de obiect, arătând că din petiție reiese în mod evident fundamentul juridic și obiectul petiției.
3. **Respinge capetele de cerere introduse tardiv, după primul termen de citare,** conform art. 11 alin. (2) al Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor.
4. Fapta reclamatului de a posta mesaje negative la adresa maghiarilor și de a promova expulzarea maghiarilor reprezintă o discriminare a petentului și o încălcare a demnității, conform art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 al O.G. nr. 137/2000.
5. Excluderea petentului din grupul de discuții „Depanatorul” nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. (1) al O.G. nr. 137/2000.
6. Aplicarea amenzii contravenționale de 2000 lei față de reclamatul B.V., conform art. 26 alin. (1) al O.G. nr. 137/2000 modificat de pct. 5 al art. I din O.U.G. nr. 19/2012, (M.Of. nr. 183 din 2 aprilie 2013).

7. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Direcției Generale a Finanțelor Publice a Județului Alba pentru plata amenzii.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Direcția Generală a Finanțelor Publice a Județului Alba, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar, CNCD va lua măsurile legale necesare.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință: Asztalos Csaba Ferenc, Ioana Liana Cazacu, Haller Istvan, Cristian Jura, Lazăr Maria, Anamaria Panfile, Claudia Stanciu